

Adviesraad	Opmerkingen in advies	§ uit advies	Reactie
	Algemeen		
MINA/SERV	De Raden merken op dat een inhoudelijke toelichting bij de artikelen wenselijk is ter verduidelijking voor de actoren die onder het toepassingsgebied van dit m.e.r.-besluit zullen vallen.	4	De suggestie van de raden wordt geapprecieerd. Er wordt een artikelsgewijze toelichting toegevoegd aan het Verslag aan de Vlaamse Regering.
MINA/SERV	De Raden stellen de leesbaarheid en bruikbaarheid van het MER nog verbeterd kan worden, ten gunste van de impact van het MER op besluitvorming, door een samenvattende factsheet van de MER te doen opmaken, waar in één opslag de relevante informatie zichtbaar en verstaanbaar wordt.	5	Deze suggestie wordt geapprecieerd en wordt overwogen. Gezien dit voornamelijk gericht is op de praktijk is het niet nodig om dit in voorliggend ontwerp van besluit te verankeren. De Raden gaven deze suggestie al mee in hun advies van 26/9/23 over het m.e.r.-decreet, de suggestie werd toen opgenomen in de memorie.
MINA/SERV + SARO	De Raden vragen de gezamenlijke impact van dit legistiek proces en de wijziging van de omgevingsvergunningsprocedure op elkaar af te stemmen en na te gaan in hoeverre de processen op correcte wijze rekening houden met elkaar, alsook het tijdstip van inwerkingtreding op elkaar af te stemmen.	6	De wijzigingen aan het Omgevingsvergunningenbesluit zijn afgestemd op de bepalingen van voorliggend m.e.r.-besluit. Het is wel degelijk de bedoeling dat de bepalingen van voorliggend m.e.r.-besluit van toepassing zijn op de omgevingsvergunningsprocedure met m.e.r. met bepaalde uitzonderingen. Deze uitzonderingen zijn mogelijk op basis van nieuw artikel 4.1.5. DABM en zullen uitdrukkelijk worden aangegeven in het omgevingsvergunningenbesluit waar nodig geacht. De nieuwe titel IV en IV/1 DABM en het m.e.r.-besluit zullen eerder in werking treden dan de bepalingen van het nieuwe Omgevingsvergunningenbesluit. Dit heeft vooral te maken met het digitale aspect van de aanpassingen aan de omgevingsvergunningsprocedure en de aanpassingen aan het Omgevingsloket.
SARO	De SARO stelt vast dat er geen bepaling is opgenomen aangaande de inwerkingtreding van het decreet en tevens geen uiterste datum van	6	Deze opmerking is geheel terecht. Voorliggend besluit wordt aangepast dmv toevoeging artikel met datum inwerkingtreding van het decreet en het besluit. De datum

	inwerkingtreding is opgenomen in voorliggend besluit.		van inwerkingtreding kon nog niet met zekerheid bepaald worden gezien dit afhankelijk was van de mogelijke inwerkingtreding na aanpassing van het Omgevingsloket en mer-platform.
MINA/SERV	De Raden vragen ook oog te hebben voor de positieve milieueffecten in een MER en niet enkel de aanzienlijke effecten.	7	Dit standpunt kan gedeeld worden. Deze opmerking werd reeds meegenomen bij de verwerking van de adviezen van de adviesraden over het m.er.-decreet. De memorie werd in die zin aangepast (zie bespreking bij artikel 4.4.5., 3°, DABM). Volgens de SMEB- en MEB-richtlijn vallen ook positieve effecten onder de milieueffectenbeoordeling. Zo stelt bijlage IV MEB-richtlijn (inhoud van het MER) in haar voetnoot de beschrijving van de waarschijnlijk aanzienlijke effecten betrekking zou moeten hebben op <i>“de directe, en in voorkomend geval op de indirecte, secundaire en cumulatieve effecten op korte, middellange en lange termijn, permanent en tijdelijk, positief en negatief van het project”</i>. Doch wordt er geen onderscheid gemaakt in de bepalingen van de richtlijnen zelf tussen positieve en negatieve effecten. Om zo dicht mogelijk bij de bewoording van de richtlijn te blijven wordt ook in het DABM niet gesproken van positieve of negatieve effecten maar enkel de ‘aanzienlijke effecten’. Verwijzing naar de positieve effecten is wel te vinden in: - Voor project-MER in bijlage II bij het DABM ivm de inhoud van het project-MER, laatste alinea van de bijlage. - Voor plan-MER: artikel 4.4.4., punt 8°, DABM.

MINA/SERV	De Raden vragen de toekomstige evaluatie van de regelgeving breed op te nemen en rekening te houden met het volgende: - De vooropgestelde beginselen van kwaliteit, maatgerichtheid, vereenvoudiging en digitale diensten; - Wat de bijdrage is van de milieueffectrapportage tot het bereiken van de beoogde milieudoelstellingen; - De mate van de proportionaliteit van de m.e.r.-procedure; - De aanbevelingen van de Onderzoekscommissie PFAS-PFOS.	8	Deze opmerking werd reeds geuit in het advies van de MINA/SERV over het m.e.r.-decreet. De opmerking heeft geen betrekking op bepalingen uit het m.e.r.-besluit, het antwoord op de eerder gemaakte opmerking blijft. <i>“Artikel 139 van voorliggend ontwerp van decreet stelt dat de Vlaamse Regering de werking evalueert van titel IV van het DABM drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet. Dit is dus heel algemeen opgevat en bevat in principe de hele werking van titel IV betreffende de milieueffectrapportage. Daarbij was sowieso de bedoeling om ook de administratieve en financiële lasten en capaciteit bij de lokale besturen, de MER-deskundigen en -coördinatoren, de effectiviteit van de gerichte scoping o.a. te evalueren.</i> <i>Doch werd in de memorie van toelichting vooral de nadruk gelegd op het evalueren van de rol en verantwoordelijkheid van de actoren. Dit kan als te beperkend worden beschouwd, de memorie wordt aangepast zodat de evaluatie breder kan gaan.</i> <i>Het is niet helemaal duidelijk wat juist bedoeld wordt met milieudoelstellingen bij de stelling dat de evaluatie ook de bijdrage van de milieueffectrapportage tot het bereiken van de beoogde milieudoelstellingen zou moeten omvatten. Dit is te ruim om op te nemen in de beoogde evaluatie.</i> <i>Wat de aanbevelingen betreft van de Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, dit is vervat in het actieplan en opvolging/evaluatie PFAS.</i> <i>- Verhoogde aandacht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen in milieueffectrapportage door betere</i>
------------------	--	----------	---

			<i>monitoringdata en betere doorvertaling van informatie uit de kennishub omgeving en gezondheid</i> <i>- Het team-MER moet over voldoende expertise beschikken om de gezondheidsrisico's in eerste instantie correct te kunnen inschatten.</i> <i>Aansluitend wordt de wijze van adviesverlening van het agentschap Zorg en Gezondheid daarop intern afgestemd.</i> <i>- De nood aan expertise bij het Team Mer zal als aandachtspunt meegenomen worden bij de verdere transformatie van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. en haar kennisnetwerk</i> <i>- De voorwaarden waarmee bepaald wordt of bedrijven MER-plichtig zijn, worden geëvalueerd.</i> <i>Laatstgenoemde wordt ondervangen met de herziening van de bijlagen van het MER-besluit naar aanleiding van de afschaffing van de ontheffing."</i>Voormelde evaluatie vond plaats bij de herschikking van de huidige bijlagen I, II en II naar nieuwe bijlagen I en II waarbij bijlage II dan de screeningsbijlage wordt. Het beleid maakte daarbij de keuze voor no goldplating, waardoor de volledige bijlage II ondergebracht bij de screenings.
SARO + MINA/SERV	De SARO stelt vast dat er geen verdere informatie of stand van zaken is over het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Dit expertisecentrum moet daadwerkelijk haar ondersteunende rol naar de andere besturen en adviserende rol met verve moeten kunnen opnemen en dit van in het begin van de bevoegdheidsverschuivingen naar lokale besturen. Op dit moment black box.	9	Gedurende de eerste 3 jaar na inwerkingtreding van de regelgeving is er één bevoegdheidsverschuiving van het Team omgevingseffecten naar de lokale besturen. De lokale besturen krijgen de bevoegdheid om te beslissen. Zij zullen moeten oordelen of een plan-m.e.r.-screening volstaat voor een voorliggend plan of programma of dat er een MER moet opgemaakt worden, net zoals ze in de huidige regelgeving al oordelen over project-m.e.r.-screenings. Het VEC zal inzetten op ondersteuning van lokale overheden door onder andere het aanbieden van

			handleidingen, een ‘wegwijzer’ die online geconsulteerd zal kunnen worden, geven van toelichtingen, ...
	Algemene aanbevelingen		
MINA/SERV + VVP VVSG SARO	De Raden stellen dat in het voorontwerp onvoldoende aandacht wordt besteed aan de capaciteit van de lokale overheden. De Raden zijn van oordeel dat de analyse van de impact op de bevoegde overheden grondiger uitgewerkt moet worden. Daarbij zijn de beschikbare capaciteit van mensen en de expertise bij lokale overheden van belang, maar ook de capaciteit bij de MER-deskundigen en -coördinatoren.	9	Het advies wijst in het licht van de verschuiven van bevoegdheden van het vroegere Team MER naar de bevoegde overheden, zoals het beslissen over een plan-m.e.r.-screening en een einduitspraak doen over de kwaliteit van het plan-MER, terecht op het belang van voldoende capaciteit en expertise bij lokale en provinciale besturen, alsook bij het Vlaams expertisecentrum m.e.r. In de memorie van toelichting wordt dan ook uitdrukkelijk erkend dat deze besturen een belangrijke doelgroep vormen voor ondersteuning en begeleiding en dat het expertisecentrum hiervoor voldoende personeel en middelen moet voorzien. Het Vlaams expertisecentrum m.e.r. speelt hierin een centrale rol. In de visienota en bijhorende toelichting wordt onderstreept dat het expertisecentrum cruciale rol speelt om via diverse vormen van dienstverlening – waaronder kennisdeling, adviesverlening, digitale tools en opleidingen – de lokale besturen te ondersteunen. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de noden van de lokale en provinciale overheden. De impact van de regelgeving op deze besturen zal worden opgevolgd en geëvalueerd. In het kader van de voorziene evaluatie na drie jaar zal onder meer aandacht gaan naar de proportionaliteit van de m.e.r.-verplichtingen en de eventuele noodzaak tot bijsturing

			van de ondersteuningsmechanismen en voorziene capaciteit.
MINA/SERV	De Raden vragen om meer duidelijkheid over de samenstelling en werking van het nieuwe Vlaamse expertisecentrum voor milieueffectrapportage (m.e.r.), omdat het voorontwerp hierover onvoldoende informatie biedt. Er wordt aanbevolen om goed in te schatten welke capaciteit nodig is voor het opvolgen van m.e.r.-procedures en om de noodzakelijke kennis en digitalisering te ontwikkelen. De raad benadrukt het belang van samenwerking met middenveldorganisaties, lokale overheden, en deskundigen, waarbij kennisdeling als een kans moet worden gezien om de kwaliteit van milieubeoordelingen in Vlaanderen te verbeteren. Ook moet er aandacht zijn voor de evaluatie van de kwaliteit en kwantiteit van bestaande milieueffectrapporten en voor de afstemming op Europese regelgeving en rechtspraak. Het expertisecentrum moet voldoende capaciteit krijgen om deze doelen effectief te realiseren. -	10	Het nieuwe Vlaams expertisecentrum m.e.r. wil een netwerk opbouwen om samen daarmee de m.e.r. in Vlaanderen te verbeteren en te ondersteunen. Het middenveld zal daarbij een belangrijke actor zijn. De organisatiestructuur en werking van het VEC werd kort toegelicht in de visienota (VR 2023 2212 DOC.1983/1 BIS), maar behoeft geen gedetailleerde uitwerking in de regelgeving. De strategische adviesraad kan daarover wel een toelichting krijgen. De raden kunnen bijgetreden worden over het belang van voldoende capaciteit om aan de verschillende taken van het VEC te kunnen voldoen. De capaciteitsinschatting voor het VEC zal geactualiseerd worden op basis van de meest recente informatie en verwachtingen.
MINA/SERV	De Raden adviseren de capaciteit (personeel en financieel) van de adviserende instanties af te stemmen op het streven naar kwalitatief goede adviezen bij iedere milieubeoordeling en voldoende dialoog met de initiatiefnemers.	11	Voorliggend besluit grijpt niet in op de samenstelling en capaciteit van de adviesinstanties voor de milieubeoordeling, maar voorziet voor plannen en programma's waar mogelijk in de mogelijkheid om in onderling overleg een adviestermijn te verlengen. Het is immers mogelijk dat voor een complex plan of programma de adviesinstanties grote hoeveelheden informatie zullen moeten verwerken. Om de kwaliteit van

			de adviezen vervolgens te waarborgen kan om een verlenging van de adviestermijn verzocht worden. Voor projecten is deze mogelijkheid niet voorzien omdat bij vergunningsprocedures veelal wordt gewerkt met strakkere deadlines die op elkaar zijn afgestemd, maw de termijnen volgen elkaar op. Als één termijn wordt gewijzigd heeft dat invloed op de hele vergunningsprocedure waardoor andere termijnen in het gedrang komt.
MINA/SERV	De Raden benadrukken het belang van de raadpleging van het publiek in een vroeg stadium en adviseren om ook bij een plan-MER en een project-MER een facultatieve mogelijkheid te voorzien om alternatieven voor te stellen vooraleer het MER wordt uitgewerkt. De Raden stellen voor dat dit op informele wijze kan in de fase van de aanmelding.	12	Het m.e.r.-decreet voorziet de mogelijkheid voor de initiatiefnemer om over de scoping een publieke participatie te organiseren. Dit betreft een mogelijkheid en geen verplichting, gezien niet voor elk plan of project een publieke participatie over de scoping meerwaarde biedt. Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en de MER-coördinator om te oordelen of een publieke participatie voor het specifieke plan of project zal bijdragen tot een kwaliteitsvol plannings- of vergunningsproces. Bovendien staat de vorm van deze publieke participatie vrij. Voorliggend besluit bouwt hierop voort door in de MER-procedures te voorzien dat de initiatiefnemer de resultaten van deze publieke participatie kan meedelen aan het expertisecentrum, maar hiertoe niet verplicht is. Gezien de publieke participatie in deze fase vormvrij is, is het mogelijk dat het meedelen van deze resultaten niet steeds evident is. Het blijft de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en de MER-coördinator om de resultaten te verwerken. De scopingsfase betreft de fase waarin de relevante milieu-informatie wordt verzameld om de reikwijdte,

			detailleringsniveau en inhoudelijke aanpak van het milieueffectenrapport te kunnen verzamelen. Een publieke participatie, waarin alternatieven voorgesteld kunnen worden, kan hierin een meerwaarde bieden. De initiatiefnemer en MER-coördinator zijn vrij te bepalen op welk ogenblik een eventuele publieke participatie georganiseerd wordt, het zij na de aanmelding of in voorkomend geval in de scopingfase.
	Aanbevelingen over de m.e.r. van plannen en programma's		
MINA/SERV	De Raden adviseren om de milieubeoordeling in een zo vroeg mogelijk stadium van het planningsproces uit te voeren namelijk op een moment waarin nog verschillende alternatieven kunnen worden geanalyseerd en strategische keuzes kunnen worden gemaakt.	13	Voorliggend besluit beschrijft de generieke bepalingen die van toepassing kunnen zijn op verschillende types plannen en programma's. Afhankelijk van het type plan of programma zal de MER-procedure in een bepaald stadium kunnen opstarten. Zo is het mogelijk dat als de MER-procedure te vroeg wordt opgestart, onvoldoende informatie beschikbaar is voor een kwalitatief gunningsproces. Daarentegen biedt de vroege opstart van een MER-procedure het voordeel dat de procedure tot opmaak van het plan gevoed kan worden door het onderzoek. Voor elk type plan zal concreet moeten worden nagegaan in welk stadium de procedure op een nuttige en kwalitatieve wijze kan worden opgestart. De generieke bepalingen bieden de mogelijkheid om het voornemen om een plan-MER op te maken in een vroeg stadium van het planningsproces aan te melden, wat vervolgens ook aan het publiek ter beschikking zal worden gesteld. Bij de bepaling van de inhoud van de aanmelding wordt zo rekening gehouden met het gegeven dat de aanmelding vroeg in het planningsproces kan plaatsvinden en vervolgens niet alle elementen reeds op

			dat ogenblik gekend zijn. Zo is het niet verplicht een ontwerpplan of -programma bij de aanmelding te voegen maar kan een beschrijving en verduidelijking van de intenties inzake het voorgenomen plan of programma en een afbakening van het gebied waarop het plan of programma betrekking heeft, volstaan. Vervolgens hoeft het instrument waarop beroep wordt gedaan bij de vaststelling van het plan of programma op het ogenblik van de aanmelding nog niet vast te staan. Voorliggend besluit sluit aan op het decreet wat betreft de mogelijkheid om een publieke participatie in een vroeg stadium van een planningsproces te voorzien. Het is echter de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en de erkende MER-coördinator om na te gaan of voor het betreffende plan een publieke participatie in de scopingsfase reeds nuttig is. In ieder geval zal het publiek ook tijdens het openbaar onderzoek opmerkingen kunnen uiten en eventuele alternatieven kunnen voorstellen. Ook dit is een nuttig en effectief tijdstip in het planningsproces gezien het besluit voorziet dat het plan en het plan-MER naar aanleiding van de opmerkingen van het openbaar onderzoek nog kunnen worden aangepast.
MINA/SERV	De Raden verwijzen naar de evoluties in de rechtspraak omtrent strategische plannen en programma's en de verwachting dat in de toekomst een breed scala aan regelgeving en beleidsplannen aan een milieubeoordeling onderworpen zullen moeten worden. De Raden wijzen erop dat de strategische milieubeoordeling maatwerk vereist en stellen dat nagedacht moet worden over geschikte methodieken en methodologieën. Een strategische	14	De beleidskeuze van het decreet om a.d.h.v. generieke bepalingen genoeg flexibiliteit te bieden voor de verschillende types plannen en programma's die aan een MER-plicht zouden zijn onderworpen, wordt in de bepalingen van voorliggend besluit voortgezet. De generieke bepalingen van het besluit laten immers toe om de verschillende stappen in de MER-procedure af te stemmen op het specifieke planningsproces.

	milieubeoordeling vraagt om een geïndividualiseerde en plan-specifieke aanpak. De Raden zijn vragende partij om mee na te denken aan oplossingsgerichte aanbevelingen over de methodologieën in het kader van een milieubeoordeling op strategisch niveau.		Voorts heeft de initiatiefnemer de keuze om in de scopingfase een geïntegreerd scopingsadvies te vragen aan het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Deze mogelijkheid laat toe om bij strategische plannen of programma's meer ondersteuning te verkrijgen van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. aan de hand van een geïntegreerd scopingsadvies waarin alle opmerkingen van de adviesraden over het voorstel van scoping verwerkt worden. Tot slot wordt de suggestie van de Raden om mee te denken aan aanbevelingen over de methodologieën geapprecieerd. Gezien dit voornamelijk gericht is op de praktijk is het niet nodig om dit in voorliggend ontwerp van besluit te verankeren. De aanbevelingen zullen worden meegenomen in de verdere werking in de praktijk.
VVSG + SARO	De VVSG vraagt meer duidelijkheid naar de gang van zaken bij de vraag om verlenging van de adviestermin bij screenings (artikel 6 besluit)	3.6.	In artikel 6 wordt een termijn van 30 dagen voorgeschreven voor de adviesinstanties die overeenkomstig artikel 5 bevraagd zijn. Er wordt echter rekening gehouden met het feit dat deze termijn te kort kan zijn bijvoorbeeld indien voor de adviesvraag een grote hoeveelheid informatie verwerkt zal moeten worden. In het tweede lid van dit artikel wordt om deze reden voorzien in de mogelijkheid om de adviestermin op uitdrukkelijk gemotiveerd verzoek en in onderling overleg te verlengen. Het verzoek moet met reden omkleed zijn om willekeur tegen te gaan. Uiteraard dient dergelijk verzoek besproken te worden met de initiatiefnemer want dit heeft natuurlijk een invloed op het verdere verloop van de procedure.
VVSG	De VVSG vraagt verduidelijking bij artikel 18 ivm het geïntegreerde scopingsadvies, nl. wat	3.6.	Deze opmerking betreft het geïntegreerde scopingsadvies en niet de screening. Dit is in lijn met nieuw artikel 4.1.2. DABM waarbij gesteld wordt dat aan de vereiste van een

	betekent de formulering ‘wordt de procedure’ voortgezet.	advies mag worden voorbijgegaan als er geen advies wordt uitgebracht binnen de termijn die de Vlaamse Regering bepaalt. Dit is een wijziging inderdaad t.o.v. huidige praktijk waarbij het uitblijven van een advies gelijkstaat met gunstig advies. Artikel 4.1.2. voorziet in een algemene bepaling in lijn met de voorliggende wijzigingen van het Omgevingsvergunningendecreet (OVD) wat betreft project-MER, waarbij men niet langer uitgaat van het systeem dat een stilzwijgend advies geacht wordt gunstig te zijn, maar wel dat bij het ontbreken van een tijdig advies, aan de adviesverplichting voorbij gegaan mag worden. De vraag stelt zich namelijk of de procedure verdergezet kan worden zonder een advies van een adviesinstantie, zo ook van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Aangezien de decreetgever wenst te verduidelijken dat bij het uitblijven van een advies de procedure niet stopgezet moet worden, is dit in artikel 4.1.2. uitdrukkelijk geregeld. Dit ontslaat een adviesinstantie niet van zijn verantwoordelijkheid. De decreetgever is van oordeel dat decretaal niet gegarandeerd kan worden dat er ook daadwerkelijk advies gegeven zal worden, ook niet in bepaalde gevallen. Het besluit is hierop afgestemd, er wordt dus niet gewacht op laattijdige adviezen om verdere stappen te nemen in de procedure. Het Vlaams expertisecentrum m.e.r. moet ook tijdig haar geïntegreerd advies geven. Eens zij haar advies heeft uitgebracht zal ze geen rekening meer kunnen houden met laattijdige adviezen. Wél is het denkbaar dat het laattijdig advies nog aan de initiatiefnemer wordt bezorgd. Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om al dan niet nog rekening te houden met dit advies.
--	---	---

VVSG	De VVSG merkt het volgende op ivm artikel 24 van het besluit (adviesverlening): Niet de bevoegde overheid zou moeten aanduiden welke instanties om advies moeten worden gevraagd, maar het e-loket dient zélf al aan te geven welke adviesinstanties verplicht zijn.	3.5.	Wij begrijpen deze opmerking maar vanwege praktische overwegingen kan deze aanpassing niet worden voorzien. Vanwege het groot aantal soorten van plannen en programma's, en de complexiteit hiervan, verdient het de voorkeur dat de bevoegde overheid steeds concreet nagaat welke adviesinstanties bevestigd zullen moeten worden.
Aanbevelingen over de m.e.r. van projecten			
MINA/SERV + VVP VVSG SARO	De Raden duiden op verwarring tussen het m.e.r.-decreet en het voorontwerp van besluit wat betreft de passende scheiding wanneer een overheid die een screening uitvoert tevens initiatiefnemer is. De Raden vragen te verduidelijken wat er wordt bedoeld in het ontwerpbesluit met de passage "dan verricht zij zelf niet deze taken".	15	Dit is een terechte opmerking van de Raden. Artikel 4.3.6. DABM is tevens reeds opgenomen dat de bevoegde overheid moet letten op een passende scheiding tussen conflicterende functies en objectiviteit moet garanderen. Bovendien werd artikel 15/1 van het Omgevingsvergunningsdecreet gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024 tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat de uitvoering van de taken voor de project-MER-screening betreft. Daardoor is het thans niet nodig om dit alsnog op te nemen in voorliggend uitvoeringsbesluit. Het tweede lid van artikel 29 wordt dan ook geschrapt.
MINA/SERV + VVP	De Raden stellen dat de stopzetting van de procedure indien naar aanleiding van de screening wordt beslist dat een milieubeoordeling moet worden opgemaakt, niet in verhouding staat met het beoogde doel en niet is afgestemd ten opzichte van de modulaire omgevingsvergunningsprocedure waarin niet meer in de onvolledigheidsverklaring van de vergunningsaanvraag wordt voorzien. De Raden vragen de keuze van deze sanctie te motiveren en desgevallend af te stemmen op de modulaire omgevingsvergunningsprocedure.	16	Het uitvoeringsbesluit voorziet in generieke bepalingen die van toepassing zijn op alle soorten (ver)gunningsprocedures dan de procedures waarvoor reeds sectorale regelgeving bestaat, zoals bv de geïntegreerde m.e.r.-procedure in de omgevingsvergunningsprocedure. Op het ogenblik van de inwerkingtreding van voorliggend besluit zal huidig artikel 21 lid 2 OVD nog van toepassing zijn. Het tweede lid van artikel 32 stelt dat indien de bevoegde overheid beslist dat er een milieueffectrapport moet worden opgesteld, zij de vergunningsaanvraag onvolledig en zonder voorwerp verklaart en wordt de procedure

			stopgezet. Dit is een logisch gevolg van nieuw artikel 4.3.6, §3, DABM <i>“Als uit de toets, vermeld in paragraaf 1, of uit de beslissing van de bevoegde overheid, vermeld in paragraaf 2, blijkt dat het voorgenomen project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, onderwerpt de initiatiefnemer het voorgenomen project aan een milieubeoordeling conform hoofdstuk 4.”</i>
SARO	De raad vraagt te onderzoeken of het wenselijk is om de beslissingstermijn van negentig dagen (over de screening) te rekenen vanaf de ontvankelijkheid van een vergunningsdossier aangezien dit een duidelijk vaststelbare datum is.	14	De datum waarop de vergunningsaanvraag wordt ingesteld is inderdaad een duidelijk vaststelbare datum maar zo is ook de datum waarop aanvullende informatie wordt ingediend. Deze data zijn ook duidelijk te achterhalen en betreffen vaste momenten in de vergunningsprocedure. De bepaling in het m.e.r.-besluit is ook afgestemd op de omgevingsvergunningsprocedure alsook het nieuwe modulaire systeem, daar loopt te termijn ook te lopen vanaf de indiening van de vergunningsaanvraag als de aanvulling ervan. Bovendien is dit in overeenstemming met artikel 4 (6) van de project-mer-richtlijn dat stelt dat een beslissing genomen wordt <i>“uiterlijk binnen een termijn van 90 dagen na de datum waarop de opdrachtgever alle op grond van lid 4 vereiste informatie heeft ingediend”</i> . Zo dus ook de aanvullend ingediende informatie.
MINA/SERV + VVP	De Raden vragen te verduidelijken wat er wordt bedoeld met <i>“voorgaande controles”</i> waarmee de bevoegde overheid rekening moet houden, als dat relevant is, bij de beslissing over de screening.	17	In het laatste lid van artikel 31 wordt bovenop de motiveringsplicht vermeld in artikel 4.3.6, §2, DABM ook nog melding gemaakt dat de bevoegde overheid in voorkomend geval rekening houdt met voorgaande beoordelingen en controles. Dit is een letterlijke overname van de tekst van de MEB-richtlijn artikel 4 (5). Dit kan om eerdere screeningsbeslissingen gaan maar ook andere eerder gedane beoordelingen, mogelijks ook uit andere beleidsdomeinen.

	regelgeving door het Vlaams expertisecentrum m.e.r. en door middel van beslissingsondersteunende tools (vooral gezien bijlage II projecten naar nieuwe bijlage II (screening naar lokale besturen).		
VVSG + SARO	De VVSG stelt voor dat de initiatiefnemer een samenvatting toevoegt aan de screening waarin wordt gemotiveerd waarom het project geen aanzienlijke milieueffecten verwacht. Deze inhoudelijke motivatie moet vandaag opgemaakt worden door de lokale overheid in haar screeningsbeslissing. Om te kunnen oordelen of een m.e.r.-screening volledig en toereikend is, dient de verantwoordelijkheid tot motivatie doorgeschoven te worden naar de initiatiefnemer. Ook stelt de VVSG zich vragen bij het modelformulier voor de screening vermeld in artikel 30 van het besluit: - Wordt met dit modelformulier de digitale screeningstool bedoeld en worden deze op elkaar afgestemd? - Wanneer is dit model formulier beschikbaar? Als de regelgeving van kracht wordt moet de screeningstool er ook daadwerkelijk zijn. - is dit document verplicht te gebruiken of richtinggevend?	3.3. 3.9.	Deze suggestie wordt geapprecieerd. De problematiek van de motiveringsplicht van de initiatiefnemer is reeds vervat in het nieuwe artikel 4.3.6 §4 DABM. Deze paragraaf 4 bevat de minimumvereisten van de screening vermeld op basis van de criteria opgenomen in bijlage IIA van de MEB-richtlijn. In het derde lid van voormelde paragraaf 4 werd een expliciete motiveringsplicht ingevoegd voor de initiatiefnemer indien hij beslist dat er geen milieubeoordeling nodig is (zie artikel 4.3.6, §4, lid 3, DABM). Deze motiveringsplicht werd nog eens expliciet opgenomen in artikel 30, lid 3, van voorliggend ontwerp van besluit. De manier waarop de initiatiefnemer dit doet, al dan niet aan de hand van een samenvatting, is voornamelijk gericht op de praktijk en hoeft niet te worden opgenomen in voorliggend ontwerp van besluit. Doch wordt de suggestie meegenomen en overwogen bij het ontwerpen van een eventueel modelformulier over de vorm en inhoud van de screening. Het formulier wordt in voorkomend geval bij ministerieel besluit vastgelegd, dan pas zal het bindend karakter van het formulier worden vastgelegd. De delegatie in artikel 30 van het besluit is echter niet gebiedend dus het is niet zeker dat dergelijk formulier er daadwerkelijk zal komen, het is een mogelijkheid. De screeningstool is een hulpmiddel en niet te verwarren met het modelformulier. Er wordt naar gestreefd om de

			screeningstool voor project-m.e.r. tegen 1/12/2025 gebruiksklaar te hebben.
MINA/SERV + VVP VVSG	De Raden vragen het onderstaande te verduidelijken wat betreft het openbaar onderzoek: - Hoe de bepalingen van het openbaar onderzoek zich verhouden tot de omgevingsvergunningsprocedure; - Hoe om te gaan met de termijn uiterlijk tien dagen voor de aanvang en de aankondiging van het openbaar onderzoek; - Hoe de bepalingen over het ter beschikking stellen van de tekst die gebruikt wordt voor de bekendmaking, zich verhouden tot het omgevingsvergunningsdecreet en -besluit. De Raden adviseren daarnaast ook de stroomlijning van de adviesvragen af te stemmen met de omgevingsvergunningsprocedure. De VVP vraagt daarbij ook dat het e-loket en omgevingsloket op elkaar worden afgestemd, het kan niet de bedoeling zijn dat men twee maal zaken moet opladen. Artikel 51 en 52 lijken te wijzen op parallel trajecten. De VVSG stelt voor om de tussenstap bij de adviesverlening over het project en project-MER vervat in artikel 51, §2, te schrappen. De Raden vragen te verduidelijken wat bij grensoverschrijdende consultatie de verhouding is	19	Het uitvoeringsbesluit voorziet in generieke bepalingen die van toepassing zijn op alle soorten vergunningsprocedures dan de procedures waarvoor reeds sectorale regelgeving bestaat, zoals bv de geïntegreerde m.e.r.-procedure in de omgevingsvergunningsprocedure. Een verwijzing naar de regelgeving van de omgevingsvergunning is geen optie in deze, daar dit besluit voorziet in generieke bepalingen die van toepassing moeten kunnen zijn op alle bestaande en toekomstige vormen van vergunningsbeslissingen en niet louter de omgevingsvergunning. Doch werd bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit gekeken naar de bestaande bepalingen uit het OVD en OVB en de meest recente wijzigingsbepalingen ervan zodat er zich geen tegenstrijdigheden zouden voordoen. Het ene sluit het andere niet uit. Het m.e.r.-besluit houdt generieke bepalingen in voor zaken die in het Omgevingsvergunningsdecreet niet voorzien zijn en omgekeerd kan het Omgevingsvergunningsdecreet een afwijkende regeling voorzien van de generieke bepalingen uit het m.e.r.-besluit. I.h.b. de suggestie om artikel 51 (na hernummering, artikel 52), §2, te schrappen kan niet worden gevolgd omdat het een generieke procedure betreft en niet alle project MER's via het omgevingsloket gaan. Voor wat de omgevingsvergunning betreft zal dit uiteraard aan elkaar worden gekoppeld Ivm GO consultatie:

	tussen de paragraaf dat de bevoegde overheid de vergunningsaanvraag ter beschikking stelt aan de bevoegde autoriteit én de overheid waar het dossier ter inzage ligt eveneens zo spoedig mogelijk en uiterlijk de dag voor de begindatum van het openbaar onderzoek de bevoegde autoriteit op de hoogte brengt. Tot slot vragen de Raden te verduidelijken hoe de bepalingen over de bekendmaking verhouden tot die van het Omgevingsvergunningsdecreet.		Deze opmerking van de Raden ivm artikel 52 (na hernummering, artikel 53) is terecht. Deze bepaling werd inmiddels verduidelijkt. Om geen ongelijkheid te laten ontstaan tussen de burgers en instanties op het Vlaams grondgebied en de burgers en instanties van de betrokken staten of gewesten, worden de modaliteiten van de grensoverschrijdende consultatie afgestemd op de raadpleging van onderafdeling 1 en 2 (openbaar onderzoek en adviesverlening) van deze afdeling ivm raadpleging. Dit betekent dat de informatie uit artikel 49 (na hernummering, artikel 50), tweede lid, van dit besluit wordt bekendgemaakt aan zowel de burgers van de gemeente(n) waarop het voorgenomen project uitgevoerd zal worden of effecten kan hebben alsook aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken staten en gewesten uiterlijk tien dagen voor de start van het openbaar onderzoek. Bij de start van het openbaar onderzoek worden de documenten, o.a. de vergunningsaanvraag en het project-MER, ter beschikking gesteld van het publiek (zowel binnen Vlaanderen als over de grens dus). De opmerking van de VVP ivm §2 van artikel 52 (na hernummering, artikel 53) is ook terecht, het dossier is reeds een keer doorgestuurd dus moet dit niet nog eens. Paragraaf 2 wordt in die zin aangepast.
--	--	--	---

SARO	De raad benadrukt het belang van het scopingsadvies over een voorstel van scoping. De raad wijst evenwel op de problematiek waarbij er tijdens de vergunningsprocedure van projecten soms door adviesinstanties wordt teruggekomen op eerder ingenomen standpunten uit het scopingsadvies. De raad vraagt daarom met het oog op voorspelbaarheid en rechtszekerheid te onderzoeken of het scopingsadvies maximaal richtinggevend kan gemaakt worden.	11	Voor de opmaak van een project-MER is de scoping in principe facultatief. Het is aan de initiatiefnemer om in te schatten in welke gevallen een scopingsadvies wenselijk is. Zoals in de huidige procedure en praktijk, neemt de vraag om scopingsadvies de vorm aan van een gemotiveerd voorstel tot scoping. Bij de adviesvraag over de scoping wordt ook hier de hiërarchie tussen het advies van het expertisecentrum m.e.r. en de overige adviesinstanties, zoals die thans is neergelegd in artikel 4.3.4, § 4 DABM weggewerkt, en zijn de scopingsadviezen van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. en de overige adviesinstanties evenwaardig. Er wordt daarbij ingezet op een verdere responsabilisering van de MER-coördinatoren. Het is aan het team van deskundigen onder leiding van de MER-coördinator om, op basis van de adviezen van de verschillende expertinstanties – inclusief het Vlaams expertisecentrum m.e.r. – de reikwijdte en het detailleringsniveau van het project-MER vast te stellen. De MER-coördinator doet dit in overleg met de initiatiefnemer. De voorgestelde wijziging ten opzichte van de bestaande scopingsprocedure in het DABM impliceert dus ook een grotere responsabilisering van de MER-coördinatoren en erkenning van hun expertise. Indien nodig, kan de initiatiefnemer er echter nog steeds voor opteren om een geïntegreerd scopingsadvies te bekomen.
MINA/SERV + VVP	De Raden wijzen er op dat de bekendmaking van de beslissing over de vergunningsaanvraag wordt voorzien de dag na de beslissing en dit problemen kan opleveren in de praktische uitvoerbaarheid. De Raden vragen de bepaling om die reden aan te passen.	20	Dit is een terechte bezorgdheid van de Raden. De dag na het nemen van de beslissing is best kort, artikel 56 (na hernummering, artikel 57) werd aangepast zodat de beslissing uiterlijk tien dagen na het nemen van de beslissing wordt bekendgemaakt. Een verwijzing naar de regelgeving van de omgevingsvergunning is geen optie in deze, daar dit

	VVP merkt op dat artikel 55 en 56 dubbel op zijn met de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning.		besluit voorziet in generieke bepalingen die van toepassing moeten kunnen zijn op alle bestaande en toekomstige vormen van vergunningsbeslissingen en niet louter de omgevingsvergunning.
VVSG	De VVSG merkt op dat in artikel 56 ivm de raadpleegbaarheid van de beslissing over de vergunningsaanvraag, in het derde lid een beperking is in de tijd terwijl in het tweede lid staat dat de beslissing raadpleegbaar blijft op het e-loket.	3.5.	Deze opmerking van de VVSG is terecht, deze 2 paragrafen spreken zich tegen. Bovendien zal het e-loket nog niet werkzaam zijn bij de inwerkingtreding van het besluit dus wordt de laatste zin van het tweede lid van paragraaf 1 van artikel 56 (na henummering, artikel 57) geschrapt.
MINA/SERV + VVP	De Raden wijzen op een vermoedelijk materiële vergissing wat betreft de regeling voor testbanen van professionele motorvoertuigen. In rubriek 11a van bijlage 2 staan deze vermeld bij 'permanente race- en testbanen voor gemotoriseerde voertuigen'. De Raden wijzen erop dat deze activiteiten een geheel eigen karakter hebben dat de hinder van deze testbanen niet van dezelfde aard is als voor permanente omlopen van motorcrossen.	21	Dit is een terechte opmerking van de Raden. Dit betreft inderdaad een louter materiële vergissing en wordt dan ook rechtgezet.
VVP	De VVP merkt op dat alle projecten die vroeger een ontheffing nodig hadden, verschoven zijn naar bijlage 2. Er wordt dus extra druk gelegd op screenings. Voor een aantal rubrieken is de nieuwe bijlage 2 ook opvallend meer uitgebreid dan bijlage II van de MEB-richtlijn.		Het klopt dat de projecten waarvoor in het verleden een ontheffing aangevraagd werd, nu onder de screeningsplicht vallen. Het aantal jaarlijkse ontheffingen is echter beperkt tot een 50-tal aanvragen.
SARO	Het is onduidelijk volgens de SARO welke projecten van de huidige bijlage II (met categorieën van projecten waarvoor een project-MER of een gemotiveerd verzoek tot ontheffing moet worden opgesteld), overgeheveld zijn naar resp. de nieuwe bijlage I of II van het ontwerpbesluit, en of er daarnaast nog	12	Alle rubrieken van de huidige bijlage II zijn overgeheveld naar de nieuwe bijlage 2 (dus de screeningsbijlage) en daarin opgenomen zonder drempel voor zo ver zij in de huidige bijlage III nog niet ondervangen werden. Het uitgangspunt bij deze herziening was transparantie en vereenvoudiging, met als doelstelling om beter aan te

	wijzigingen zijn doorgevoerd aan de verschillende categorieën van projecten. De raad vraagt hierover verduidelijking.		sluiten bij de Europese MER-richtlijn. Hierbij werd ook nadrukkelijk de politieke keuze voor no goldplating gehanteerd: Vlaanderen kiest er bewust voor om niet verder te gaan dan wat op Europees niveau minimaal vereist is. Het vermijden van goldplating draagt bij aan administratieve eenvoud en rechtszekerheid voor initiatiefnemers. Tot slot zijn er inhoudelijk geen nieuwe projectcategorieën toegevoegd. De overheveling is dus in essentie een technische herschikking in lijn met de Europese verplichtingen en het Vlaamse beleid inzake regelluwte.
	Bekendmaking plannen/programma's en projecten		
VVSG	De VVSG vraagt dat er niet meer moet worden aangeplakt daar dit nog weinig wordt gebruikt.	3.4.	Wij begrijpen deze opmerking doch wordt de aanplakking behouden omdat dit toch een manier is om een zo breed mogelijk publiek te informeren. Deze manier van werken wordt ook behouden bij andere type plannen en projecten. De generieke bepalingen in dit besluit blijven dan ook dezelfde werkwijze hanteren.
VVSG + SARO	De VVSG vraagt dat informatie louter digitaal wordt ter beschikking gesteld bij de gemeente daar de informatie ook enkel digitaal wordt doorgestuurd naar de gemeente.	3.4.	Dit is een terechte opmerking die wordt gedeeld. Het besluit wordt in die zin aangepast dat er geen analoge terinzagelegging is bij de gemeente.
	Aanbevelingen over de voorgestelde digitalisering		
MINA/SERV + SARO	De Raden benadrukken het belang van de screeningstool maar stellen vragen wat betreft de werking hiervan, bijvoorbeeld of deze ten dienste zal staan van de initiatiefnemer of van de bevoegde overheid. De Raden benadrukken dat	23	Dit is een terechte opmerking die wordt gedeeld. De tool is dan ook een beslissingsondersteunend instrument. Het doel van de tool die zal worden ingezet is dat het ook een work-in-progress zal zijn. Het is de bedoeling dat de

	deze tool laagdrempelig en correct zal moeten zijn en stellen voor de tool en de doelstellingen ervan reglementair te verankeren.		verzamelde kennis en data van de opgemaakte MERs en screenings verzameld wordt en vervolgens gebruikt worden in de tool om de milieueffecten in kaart brengen. Zo wordt de tool nauwkeuriger en zal het ook steeds een betere ondersteuning bieden. De nodige ondersteuning voor de toepassing van de digitale tool wordt voorzien door het expertisecentrum. De screeningstool zal eerst voor project-m.e.r. worden uitgewerkt. Als ondersteuning van initiatiefnemers van plannen wordt ingezet op het aanbieden van een ‘wegwijzer’, die online geconsulteerd zal kunnen worden en uitgewerkt zal worden voor een zo groot mogelijke variëteit aan plannen. De ingang zal dezelfde zijn dan de project-m.e.r.-screeningstool waarbij je via de tool kan nagaan of een plan plan-m.e.r.-screeningsgerechtigd is. Nadien wordt men doorverwezen naar de digitale wegwijzer (in Confluence). Er wordt naar gestreefd de screeningstool voor project-m.e.r. gebruiksklaar te hebben tegen 1 december 2025. De ervaring die hiermee opgebouwd wordt kan nadien, samen met de ervaring opgedaan met de wegwijzer, leiden tot een verdere digitalisering.
VVSG + SARO	De VVSG stelt zich vragen over de ondersteuning van de Vlaamse overheid bij screenings dmv de screeningstool: - Hoe kan dezelfde tool de initiatiefnemer ondersteunen en de lokale overheden helpen bij de controle van de kwaliteit van de screening?	3.3.	De bevoegde overheid zal de inputdata van de initiatiefnemer kunnen bekijken. De screeningstool zal in eerste instantie opgemaakt en ter beschikking gesteld worden voor project-m.e.r.-screening. De digitale tools zijn beslissingsondersteunende instrumenten. Het resultaat is geen beslissing en dus niet

	- Wordt ontwerp screeningstool getest? Tool is voorlopig een black-box; - Zijn de resultaten van de tool bindend?		bindend. De uiteindelijke beoordeling komt de bevoegde overheid toe. De tool wordt getest. Dit zal in het najaar 2025 kunnen. Hiervoor wordt een communicatieplan uitgewerkt waarbij oa adviesinstanties, MER-deskundigen en MER-coördinatoren en bevoegde overheden betrokken zullen worden. . Voor de plan-m.e.r.-screening zal ingezet worden op handleidingen en een digitale wegwijzer en andere ondersteuning. De project-m.e.r.-screeningstool zal tegen 1 december 2025 beschikbaar zijn. De ervaring die hiermee opgebouwd wordt kan nadien, samen met de ervaring opgedaan met de digitale wegwijzer, leiden tot een verdere digitalisering.
MINA/SERV + VVSG + SARO	De Raden vragen te verduidelijken wat de verhouding en relatie is tussen het uitwisselingsplatform, het e-loket, het MER-loket en het Omgevingsloket. De Raden achten het aangewezen de informatiestromen in het Omgevingsloket te integreren en niet te voorzien in afzonderlijke e-loketten. De VVSG en SARO vragen ook duiding over hoe het e-loket aansluit bij DSI en Omgevingsloket.	24	De opmerking van de Raad is terecht. Het is niet de bedoeling dat er een onderscheid is tussen het e-loket en het uitwisselingsplatform. Het e-loket voor MER zal voor bestaande, gedigitaliseerde procedures integreren met DSI en het omgevingsloket. De digitale diensten van dit eloket worden dus maximaal geïntegreerd in deze bestaande platformen. Echter, niet alle projecten, plannen, programma's worden via het Omgevingsloket of DSI ondersteund. Deze digitale diensten moeten dus ook los van het Omgevingsloket en los van DSI raadpleegbaar en bruikbaar zijn via het e-loket. Het MER-loket/register daartegen is geen uitwisselingsplatform maar een digitaal platform/archief waarop data en expertise van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. wordt verzameld en bewaard.

			Echter zullen deze digitale uitwisselingsplatformen nog niet beschikbaar zijn bij de inwerkingtreding voorzien 1/12/25 en dus wordt titel 5 ivm digitalisering voorlopig geschrapt.
SARO	De raad vraagt te onderzoeken of bepaalde stappen in de MER-procedure van plannen en projecten geautomatiseerd kunnen worden in het e-loket. De raad wijst bijvoorbeeld op de stap in het ontwerpbesluit (art. 18, §1, 2e lid en art. 43, §1, 2e lid) waarin de initiatiefnemer, bij het bezorgen van een vraag tot geïntegreerd scopingadvies, via het e-loket aan het Vlaams expertisecentrum m.e.r. zelf moet aanduiden welke instanties geraadpleegd dienen te worden over het voorstel van scoping. Dit gaat ook op voor de stap in het ontwerpbesluit (art. 24, §1, 2e lid) waarin de bevoegde overheid, bij het indienen van een adviesvraag over een ontwerp van plan of programma en het ontwerp plan-MER, zelf in het e-loket moet aanduiden welke instanties om advies worden gevraagd.	17	Alle stappen die we kunnen automatiseren, zullen we automatiseren, maar wel stapsgewijs ikv risicobeheersing. Vandaar de keuze om dit niet aldusdanig in regelgeving op te nemen. Zo zullen, in de basisversie van het eloket de adviesvragen richting de adviesinstanties nog niet via het eloket kunnen verlopen. In een tweede versie zal de adviesvraag wel volledig geautomatiseerd, via het eloket kunnen verlopen. Onderzoek naar te automatiseren stappen werden dus reeds gevoerd en zal in de toekomst ook ikv 'continue verbetering' een aandachtspunt blijven. Het is enkel dat we deze automatisaties stapsgewijs (willen kunnen) uitrollen en dit dus (nog) niet in regelgeving kunnen omzetten.
MINA/SERV + VVSG + SARO	De Raden vragen te verduidelijken wanneer titel 5 in werking zal treden en hoe het e-loket gebruikt zal kunnen worden tot een werkelijke digitalisering gerealiseerd wordt. Ze vragen tevens om een duidelijke afstemming met de inwerkingtreding van de modulaire omgevingsvergunningsprocedure. De VVSG en SARO vragen wanneer het e-loket er daadwerkelijk zal zijn en om de digitale uitwisseling maar verplicht te stellen als ook de	25	Er is op dit moment geen integratie tussen softwarepakketten van lokale softwareleveranciers en de dienst MER. Documenten kunnen de dienst MER enkel via mail worden bezorgd. De nieuwe functionaliteit van het eloket heeft dus ook geen impact op bestaande softwarepakketten. Lokale softwareleveranciers kunnen op termijn integreren met de diensten van het eloket, op eigen tempo, en voor zover dat nog nodig is naast de reeds bestaande integraties met het Omgevingsloket en DSI.

	lokale softwareleveranciers hun software hebben afgestemd op dat van het e-loket.		Digitale uitwisselingsplatformen worden voorzien begin 2027.
--	---	--	--